

दार्मा गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड -४,

सङ्ख्या : ५

मिति : २०७७/०५/२६

भाग -२

दार्मा गाउँपालिका

दार्मा गाउँपालिकाको विद्यालय लेखापरीक्षण कार्यविधि, २०७७

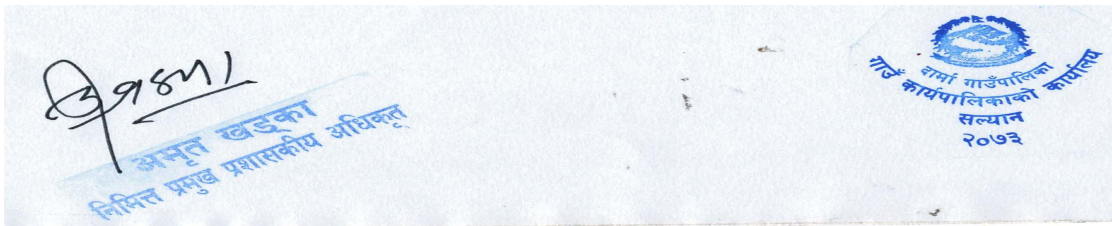
स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११ (२) (ज) मा रहेको विद्यालयको शिक्षा सम्बन्धी काम, कर्तव्य र अधिकार एवम् दार्मा गाउँ शिक्षा ऐन २०७४ को दफा ९ (ण), दफा १० (ट) लगायतका व्यवस्था एवम् दार्मा गाउँपालिका शिक्षा ऐन २०७४ को नियम (४५) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी दार्मा गाउँ कार्यपालिकाले विद्यालय लेखापरीक्षण कार्यविधि, २०७७ जारी गरी लागू गरिएको छ ।

१

परिच्छेद - १

१. (क) संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : यस कार्यविधिको नाम दार्मा गाउँपालिका विद्यालय लेखापरीक्षण कार्यविधि २०७७ रहेको छ ।
(ख) यो कार्यविधि दार्मा गाउँपालिका क्षेत्रभित्र लागू हुनेछ ।
(ग) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।
२. परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा :
(क) 'ऐन' भन्नाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ सम्झनुपर्छ ।
(ख) 'कार्यविधि' भन्नाले दार्मा गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका विद्यालयहरूको लेखापरीक्षण सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७ सम्झनुपर्छ ।
(ग) 'गाउँपालिका' भन्नाले दार्मा गाउँपालिकालाई सम्झनुपर्छ ।
(घ) 'अध्यक्ष' भन्नाले दार्मा गाउँपालिकाको अध्यक्ष सम्झनुपर्छ ।
(ङ) 'उपाध्यक्ष' भन्नाले दार्मा गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष सम्झनुपर्छ ।
(च) 'प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत' भन्नाले दार्मा गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्झनुपर्छ ।
(छ) 'शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखा' भन्नाले दार्मा गाउँपालिका अन्तर्गतको शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखा सम्झनुपर्छ ।
(ज) 'लेखापरीक्षण' भन्नाले आन्तरिक र अन्तिम लेखापरीक्षणलाई सम्झनुपर्छ ।
(झ) 'लेखापरीक्षक' भन्नाले लेखापरीक्षण गर्ने कार्यको लागि प्रचलित कानून बमोजिम प्रमाणपत्र प्राप्त व्यक्ति/ संस्था वा फर्मलाई जनाउँछ ।

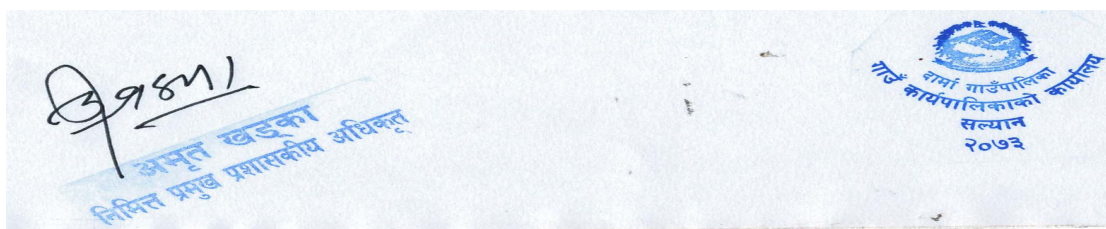

परिच्छेद - २
लेखापरीक्षण सम्बन्धी व्यवस्था

३. सम्बन्धित विद्यालयले लेखापरीक्षणका लागि विद्यालय व्यवस्थापन समितिको निर्णयसहित कम्तिमा तीन (३) जना लेखापरीक्षक / फर्म सिफारिस गरी तोकिएको समयावधिभित्र दार्मा गाउँपालिकाको शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखामा पठाइ सक्नुपर्दछ ।
४. लेखापरीक्षक नियुक्तिका लागि संलग्न गर्नुपर्ने कागजातहरू
- (क) लेखापरीक्षकको पेशागत प्रमाणपत्र नवीकरण गरेको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
- (ख) आन्तरिक राजस्व कार्यालयबाट कर दर्ता प्रमाणपत्र र कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
५. विद्यालयको लेखापरीक्षण सम्बन्धी निवेदनको ढाँचा, सिफारिसको ढाँचा, नियुक्तिको ढाँचा क्रमश अनुसूचि १, २, र ३ बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद - ३
लेखापरीक्षक छनौट समिति

६. लेखापरीक्षक छनौट समिति देहायबमोजिम हुनेछ :
- (क) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत – संयोजक
- (ख) लेखा शाखा प्रमुख – सदस्य
- (ग) शिक्षा अधिकृत – सदस्य सचिव
७. दफा ६ बमोजिम गठित लेखापरीक्षक छनौट समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ ।

(क) आर्थिक वर्ष सुरु भएको दुई महिनाभित्र शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखाबाट लेखापरीक्षणको लागि आसय पत्र पेश गर्ने सम्बन्धी सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गराउने ।

(ख) लेखापरीक्षक छनौटका लागि मापदण्ड एवम् सूचक तयार गरि स्वीकृत गर्ने ।

(ग) प्रकरण (क) बमोजिम प्राप्त आशय पत्रउपर छानविन गर्ने ।

(घ) लेखापरीक्षक नियुक्ति गरी सम्बन्धित लेखापरीक्षक र विद्यालयलाई शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखामार्फत लिखित जानकारी दिने ।

(ङ) लेखापरीक्षण सम्बन्धमा आइपरेका समस्या उपर लेखापरीक्षण छनौट समितिको बैठक बसी आवश्यक निर्णय गर्ने ।

(च) सामुदायिक विद्यालयहरुको कम्तिमा चौमासिक रुपमा लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर अध्ययन गरि बेरुजु सम्परीक्षण गराउन सहजीकरण एवम् निर्देशन दिने ।

(छ) विद्यालयहरुको एक आर्थिक वर्षमा कम्तिमा एक पटक स्थलगत अध्ययन गरी लेखा एवम् लेखापरीक्षण सम्बन्धमा अनुगमन निरीक्षण गरी गाउँपालिका समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्ने ।

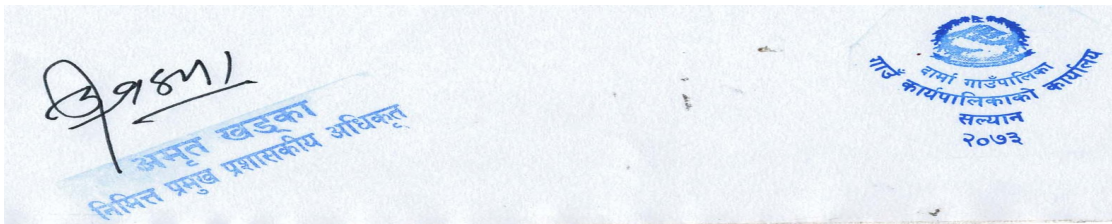
(ज) एउटै लेखापरीक्षकलाई एउटै विद्यालयमा लगातार दुई आर्थिक वर्षका लागि भन्दा बढी नियुक्ति गर्न पाइने छैन ।

(झ) दार्मा गाउँपालिकाले तोकेबमोजिमका लेखापरीक्षण सम्बन्धी अन्य कार्य गर्ने ।

(ञ) सम्बन्धित विद्यालयबाट कम्तिमा तीन जना लेखापरीक्षकको नाम सिफारिस गरी माग गर्ने ।

(ट) तोकिएको अवधिभित्र सम्बन्धित विद्यालयहरुबाट लेखापरीक्षकको नामावली सिफारिस भई नआएमा माथि उल्लेखित समितिले लेखापरीक्षक छनौट गर्नेछ ।

८. विद्यालयको कर्तव्य : (१) दार्मा गाउँपालिकाबाट खटाइएको लेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण गराउनु सम्बन्धित विद्यालयको कर्तव्य हुनेछ ।

- (२) दार्मा गाउँपालिकाबाट खटाइएको लेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण नगराएमा उक्त विद्यालयको निकासालगायतका अन्य सेवामा रोक लगाउन सक्नेछ ।
९. दफा ६ बमोजिम लेखापरीक्षण छनौट समितिको सिफारिसमा शिक्षा अधिकृतबाट लेखापरीक्षक छनौट एवम् नियुक्ति हुनेछन् ।
१०. सचिवालय : विद्यालयहरूको लेखापरीक्षण सम्बन्धी कार्य गर्न एवम् दफा (६) बमोजिम गठित समितिको सचिवालयको रूपमा शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखाले कार्य गर्नुपर्नेछ ।

परिच्छेद -४

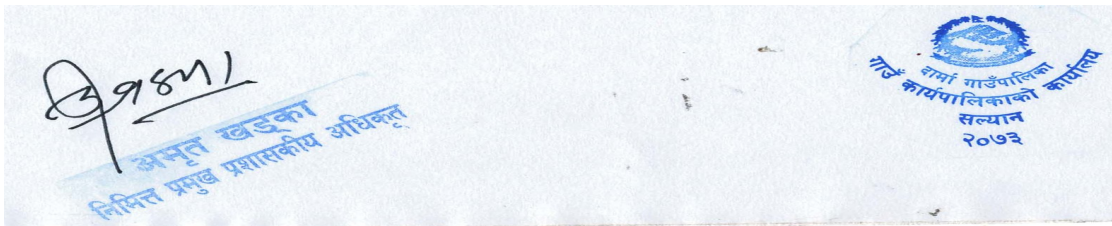
लेखापरीक्षणको पारिश्रमिक

११. लेखापरीक्षण शुल्क : लेखापरीक्षण गरेवापत् सम्बन्धित विद्यालयबाट देहायबमोजिमको शुल्क दिनुपर्नेछः
- (क) आय/ व्यय विवरणमा स्थिर सम्पत्ति मूल्याङ्कन र मुद्धती खाताको रकम समावेश हुने छैन । लेखापरीक्षकले प्राप्त गर्ने पारिश्रमिक, आय/व्यय विवरणका आधारमा सयकडा ०.२५ (पच्चीस) पैसाका दरले प्रतिवेदन बुझाएपछि विद्यालयबाटै रकम भुक्तानी हुनेछ । उक्त पारिश्रमिक रकममा आयकर नियमानुसार कटौती हुनेछ । विद्यायहरूले गाउँपालिकाबाट तोकिएको रकमभन्दा बढी पारिश्रमिक दिन पाउने छैन ।
- (ख) माथि उल्लेखित रकमभन्दा बढी रकम विद्यालयबाट लेखापरीक्षकले दावी गर्न पाइने छैन । लेखापरीक्षकले नियमानुसार हुन आउनेभन्दा बढी रकम मागेमा सम्बन्धित विद्यालयले रकम भुक्तानी नगरि तुरुन्त दार्मा गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा जानकारी गर्नुपर्नेछ ।
- (ग) दार्मा गाउँपालिकाले विशेष अवस्थामा लेखापरीक्षकको नियुक्ति रद्द गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद -५

आन्तरिक लेखापरीक्षण

५

१२. प्रत्येक वर्ष दार्मा गाउँपालिकाले नमुना छनौटका आधारमा कम्तिमा ५ (पाँच) सामुदायिक विद्यालयको आन्तरिक लेखापरीक्षण गाउँपालिकाले आन्तरीक लेखापरीक्षण गराउन सक्नेछ । लेखापरीक्षण गरी सोको प्रतिवेदन सम्बन्धित विद्यालय र गाउँपालिका समक्ष पेस गर्नुपर्नेछ ।

१३. आन्तरीक लेखापरीक्षण वापतको पारिश्रमिक लिन / दिन पाइने छैन ।

परिच्छेद -६

अन्तिम लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर कारवाही

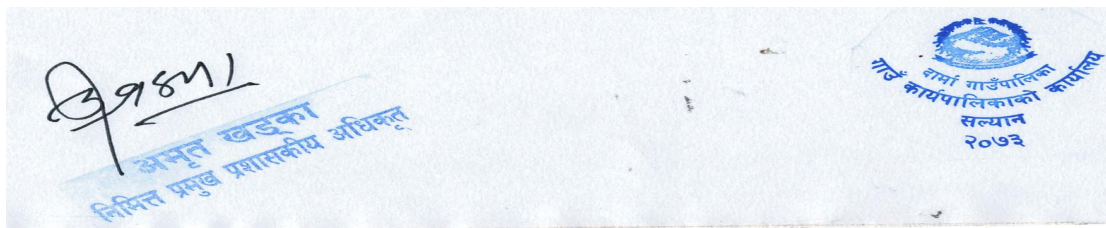
१४. लेखापरीक्षकले दिएको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन स्तरीय र सन्तोषजनक नभएमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले सोको जानकारी महालेखा परीक्षकको कार्यालय समक्ष पुष्ट्याइसहित पठाउनुपर्नेछ । उक्त लेखापरीक्षण प्रतिवेदनउपर महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट प्राप्त निर्देशन वा सुझावको कार्यान्वयन गर्ने जिम्मेवारी गाउँपालिकाको हुनेछ ।

परिच्छेद – ७

बेरुजु र सम्परीक्षण

१५. आन्तरीक र अन्तिम लेखापरीक्षकबाट कायम भएको बेरुजुको लगत तयार गर्ने र सम्परीक्षणको लागि दार्मा गाउँपालिकामा पेश गर्ने दायित्व सम्बन्धित विद्यालयको हुनेछ ।

१६. बेरुजु फछ्यौट गर्न बाँकी रहेको बेरुजु लगत तथा कारोबार सम्बन्धी कारवाहीको सम्पूर्ण विवरण खोली वहालवाला जिम्मेवारी प्राप्त अधिकारीलाई बुझाउनुपर्नेछ । जिम्मेवारी प्राप्त अधिकारीले उपरोक्तबमोजिम बुझिलिइ बेरुजु फछ्यौट गर्नु, गराउनु पर्नेछ ।

अनुसूची (१)

लेखापरीक्षकले दिने निवेदनको ढाँचा

मिति : २०७७ / /

श्री शिक्षा अधिकृतज्यू

शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा दार्मा गाउँपालिका, सल्यान ।

विषय : विद्यालयको लेखापरीक्षणका लागि आशय पत्र पेश गरिएको ।

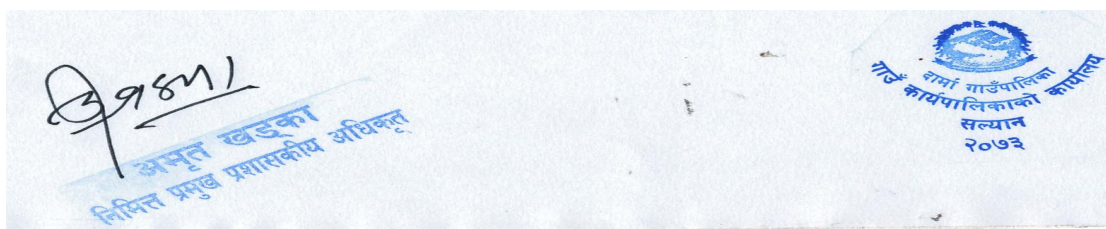
महोदय,

उपर्युक्त विषयमा दार्मा गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयहरूको आ.व. को लेखापरीक्षणका लागि प्रकाशित सूचना बमोजिम आशयपत्र माग गरिएकोमा, मेरो नाममा रहेको लेखापरीक्षण संस्थाबाट यस दार्मा गाउँपालिका अन्तर्गतका विद्यालयहरूको अन्तिम लेखापरीक्षणका लागि आशय पत्र साथ तपसिल बमोजिमका लेखापरीक्षकसँग सम्बन्धित प्रमाणपत्रहरूको संलग्न गरी पेश गरेको व्यहोरा श्रीमान् समक्ष अनुरोध छ ।

.....
लेखापरीक्षक

तपसिल

- (क) पेशागत प्रमाण-पत्रको नवीकरण सम्बन्धी प्रमाणित फोटोकपी – १
- (ख) प्यान / भ्याट दर्ताको फोटोकपी – १
- (ग) चालू आ.व. भन्दा अगाडिको कर चुक्ता प्रमाण – पत्र – १
- (घ) नागरिकताको प्रतिलिपि – १
- (ङ) संस्थाको प्रोफाइल – १

अनुसूची - २

लेखापरीक्षक सिफारिसको ढाँचा

..... विद्यालय दार्मा सल्यान ।

प.स.:

च.नं. :

मिति : २०७७/ /

श्री शिक्षा अधिकृतज्यू

शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा दार्मा गाउँपालिका कार्यालय, सल्यान ।

विषय : लेखापरीक्षकको नाम सिफारिस गरि पठाइएको बारे ।

प्रस्तुत विषयमा यस विद्यालयको व्यवस्थापन समितिको मिति मा बसेको बैठकबाट यस आर्थिक वर्षसम्मको अन्तिम लेखापरीक्षणका लागि त्यस कार्यालयबाट प्रेषित लेखापरीक्षकहरूको सूचीमध्येबाट तपसिल बमोजिम ३ (तीन) जना लेखापरीक्षकहरूको नामावली सिफारिस गर्ने निर्णय भएको छ । सोही बमोजिमका नामावली मध्येबाट एक जना लेखापरीक्षक नियुक्ति गरिदिनु हुन अनुरोध छ ।

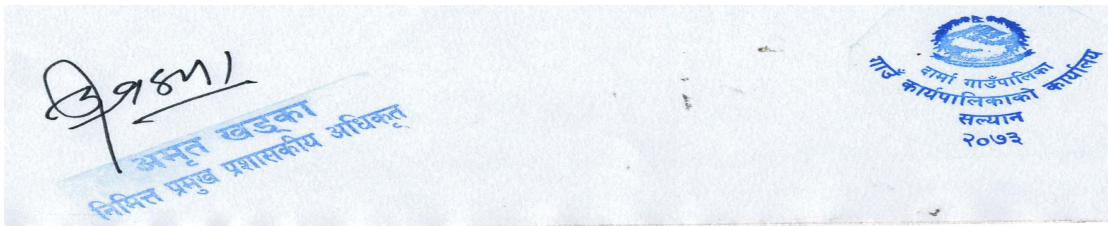
तपसिल

क्र स	नाम थर	प्र.प. नं	मोबाइल नं
१	श्री		
२	श्री		
३	श्री		

.....

प्रधानाध्यापक

५

अनुसूची -३
लेखापरीक्षक नियुक्तिको ढाँचा
दार्मा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा
फारुलाचौर, सल्यान

प.स. :

च. नं.:

मिति :

विषय : लेखापरीक्षक नियुक्ति ।

श्री

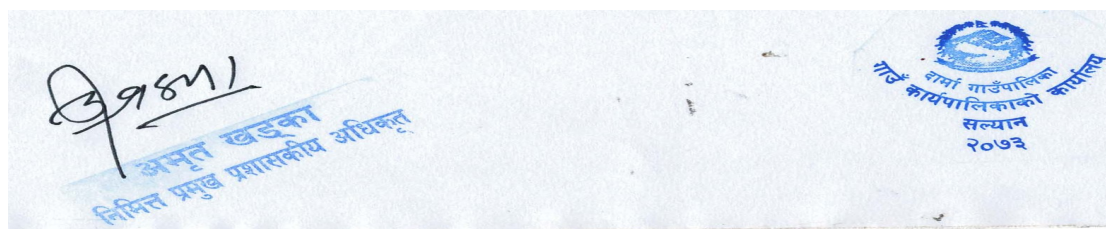
उपर्युक्त विषयमा आर्थिक वर्ष २०...../..... सम्मको लेखापरीक्षण गर्न तपाईंलाई यस कार्यालयको मिति को निर्णयानुसार तपसिलका विद्यालयहरूको लेखापरीक्षकमा नियुक्ति गरिएको छ । नियमानुसार लेखापरीक्षण गरि प्रतिवेदन यस कार्यालयमा पेश गर्नुहुन अनुरोध छ ।

अन्तिम लेखापरीक्षण गर्न तोकिएको विद्यालय

सि.नं.	विद्यालयको नाम र ठेगाना	सि.नं.	विद्यालयको नाम र ठेगाना
१		२	

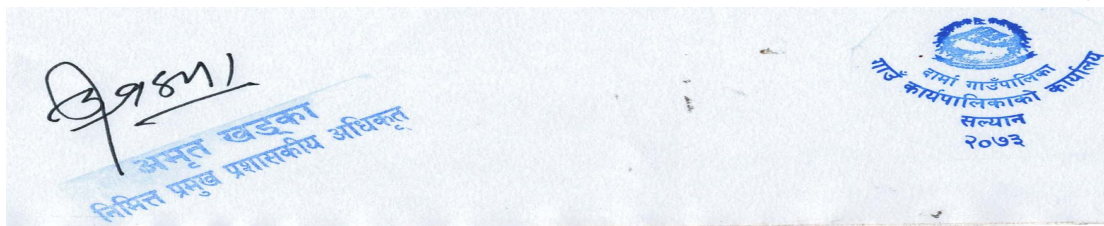
१. विद्यालयको लेखापरीक्षण गर्दा सरकारी अनुदान तथा विद्यालयको आन्तरीक स्रोतबाट भएको यथार्थ आय – व्यय देखिने गरी पेश गर्नुपर्नेछ ।
२. विद्यालयको भौतिक सम्पत्ति, जिन्सी सामान तथा जग्गा सम्बन्धी विवरण स्पष्ट रूपमा खुलाउनु पर्नेछ ।
३. आम्दानी र खर्च प्रचलित ऐन, नियमअनुसार भए / नभएको हेर्नुपर्नेछ ।
४. विद्यालयको लेखापरीक्षण गर्दा विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई समेत जानकारी गराउनुपर्नेछ ।

९

५. लेखापरीक्षण प्रतिवेदन, लेखापरीक्षण नियुक्ति भएको मितिले १५ (पन्ध्र) दिन भित्र पेश गरी सक्नुपर्नेछ ।
६. आय / व्यय विवरणमा स्थिर सम्पत्ति मूल्याङ्कन रकम र मुद्धती खाताको रकम समावेश हुने छैन । लेखापरीक्षकले प्राप्त गर्ने पारिश्रमिक आय/व्यय विवरणका आधारमा सयकडा ०.२५ (पच्चीस) पैसाका दरले प्रतिवेदन बुझाएपछि विद्यालयबाटै रकम भुक्तानी हुनेछ ।
७. लेखापरीक्षण गर्दा, विद्यालयको घर भाडा भुक्तानी गर्दा अग्रिम कर कट्टी गरे / नगरेको, कर योग्य आय भएका शिक्षकहरुको कर कट्टी गरे / नगरेको, कर योग्य आय भएका शिक्षकहरुको कर कट्टी गरे / नगरेको, तलब भुक्तानी गर्दा १ % (प्रतिशत) सामाजिक सुरक्षा कर कट्टी गरे / नगरेको, स्थायी शिक्षकहरुको कर्मचारी सञ्चयकोष, नागरिक लगानी कोष, सावधिक जीवन बीमा वापतको रकम कट्टी गरी ती रकमहरु समयमै सम्बन्धित खातामा दाखिला गरे / नगरेको विवरण समेत पेश गर्नुपर्नेछ ।
८. कार्यालयबाट छात्रवृत्ति र पाठ्यपुस्तकमा निकासा भएको रकम सम्बन्धित शीर्षकमा खर्च भए / नभएको प्रतिवेदनमा उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।
९. भौतिक निर्माणतर्फ विभिन्न शीर्षकमा निकासा भएको रकम सम्बन्धित शीर्षकमा खर्च भए / नभएको प्रतिवेदनमा उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।
१०. उपरोक्त लेखिए बाहेकका अन्य कुराहरु, गाउँपालिका शिक्षा ऐन २०७४ अनुसार गर्ने/ गराउने र सोही बमोजिम प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ । भ्याटमा दर्ता नभएका लेखापरीक्षकहरुको पारिश्रमिक रकम भुक्तानी गर्दा १५ प्रतिशतले हुने रकम अग्रिम आय कर वापत कट्टा गरी भुक्तानी हुनेछ । तर भ्याटमा दर्ता भएका लेखापरीक्षकहरुको पारिश्रमिक भुक्तानी गर्दा १.५ प्रतिशत पारिश्रमिक कर कट्टा गरि भुक्तानी दिनुपर्नेछ ।
११. तोकिएको समयमा प्रतिवेदन कार्यालयमा प्राप्त नभएमा अर्को लेखापरीक्षक पठाइ लेखापरीक्षण कार्य सम्पादन गराइनेछ ।
१२. लेखापरीक्षण गर्दा प्रचलित लेखापरीक्षण मापदण्ड, लेखापरीक्षण ऐन, २०४८ तथा नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्स संस्थाबाट जारी भएको विद्यालयको लेखापरीक्षण निर्देशिकालाई समेतलाई अवलम्बन गर्नुपर्नेछ ।

बोधार्थ :

श्रीविद्यालय उपर्युक्त अनुसार त्यस विद्यालयको आर्थिक वर्ष २०../... सम्मको लेखापरीक्षण सम्पन्न गराइ सोको जानकारी यस कार्यालय समेतलाई जानकारी गराउनु हुन साथै नियमानुसार कर कट्टी गरि लेखापरीक्षकको पारिश्रमिक त्यसैबाट भुक्तानी दिनुहुन अनुरोध छ ।

आज्ञाले :

अमृत खड्का

निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

